

Către: ÎS Moldelectrica

Nr. 115/25-EC din 20 octombrie 2025

Ref: Documentația de licitație cu privire la achiziția capacităților de echilibrare

Asociația Businessului European (EBA Moldova) se adresează în contextul clarificărilor pe marginea conținutului Documentației de licitație cu privire la achiziția capacităților de echilibrare de la potențiali furnizori de servicii de echilibrare, și urmare a examinării proiectului și clarificărilor recepționate prin scrisoarea de răspuns nr.46-54/3542 din 16.10.2025, pentru ce suntem recunoscători, Vă comunicăm propunerile și anumite clarificări menite să contribuie la perfecționarea procesului de licitație, asigurarea transparenței și consolidarea atractivității Republicii Moldova pentru investiții în domeniul energiei regenerabile.

Conform celor menționate în scrisoarea OST reiese că prețurile plafon publicate în Documentația de licitație au fost calculate în baza investiției specifice per tehnologie, inclusiv 800 mii EUR/MW pentru motoare și 600 mii EUR/MW pentru instalații de stocare. În acest context, comunicăm că din informațiile disponibile de la furnizorii de motoare se atestă o investiție specifică mai mare cu cca. 20-30% , ceea ce duce la o **creștere a prețului plafon pentru serviciile de echilibrare cu cca. 12-18%** (de exemplu, luând în considerație raportul de 60% pentru veniturile din serviciile de sistem, pentru serviciul mFRR-12h în loc de prețul plafon de 190 MDL/h*MW ar urma să fie aplicat 215-227 MDL/h*MW).

Punctul 7.3. din Documentația de licitație se propune de a se expune în următoarea redacție:

„7.3. Nu se consideră situație de conflict de interese:

- i. depunerea de către același Solicitant a mai multe Oferte în conformitate cu prezenta Documentație de licitație;
- ii. participarea mai multor Solicitanți în formă de societăți de proiect aparținând aceluiași grup/asociați/acționari.”

Acceptarea acestei redacții va permite investitorilor străini care au create pe teritoriul Republicii Moldova mai multe societăți de proiect să participe la licitații anunțate cu diferite societăți create, în dependență de specificul lotului licitat și a fiecărei societăți deținute. Participarea la licitații cu mai multe societăți de proiect ce aparțin aceluiași grup este o practică general recunoscută și nu creează careva conflicte de interese.

După punctul 34.2. din Documentația de licitație se propune de a introduce punctul 34.3., punctele 34.3.-34.4. vor deveni respectiv 34.4. și 34.5.:

„34.3. Un Solicitant se poate baza pe acreditările sau experiența unei întreprinderi din grupul de întreprinderi din care face parte pentru a îndeplini criteriile de admisibilitate numai cu condiția să poată demonstra că deține un Control efectiv asupra întreprinderii respective sau este Controlat de către întreprinderea respectivă. În acest scop, acesta va prezenta documente justificare care să confirme existența Controlului, inclusiv, dar fără limitare: extrase din registre de stat, acte constitutive, acorduri între asociați care stabilesc controlul de către Solicitant sau oricare din membrii grupului asupra

întreprinderii respective.” Introducerea acestei norme ar permite participarea investitorilor străini la licitații anunțate și implementarea celei mai avansate experiențe pentru proiecte litate pe teritoriul Republicii Moldova.

La pct.2 din *Specificații generale* din Anexa 12 din Documentația de licitație este prevăzut termenul limită de 31.12.2027 pentru lansarea operării comerciale a capacităților de echilibrare pentru care a fost câștigată licitația ce urmează a fi desfășurată de către OST. Din informațiile comunicate de către furnizorii de motoare, piața respectivă este blocată până la mijlocul anului 2028 din cauza cererii mari din SUA pentru motoare care se preconizează să fie utilizate pentru alimentarea cu energie electrică a centrelor de date. Drept urmare, considerăm că **termenul limită menționat ar urma să fie extins până la 31.12.2029.**

În scrisoarea OST este menționat că „pentru produsul mFRR de 12 ore s-a considerat că a livrat din centrale electrice cu motoare, iar pentru restul produselor s-a considerat prețul mediu din centrale electrice cu motoare și instalații de stocare”. Astfel, în cazul produselor aFRR și mFRR-2h prețul mediu îl formează motoarele și instalațiile de stocare, pentru ultima tehnologie costul serviciilor prestate fiind mai mic. În consecință, prin prețul plafon anunțat, motoarele sunt dezavantajate din cauza costurilor mai mari în comparație cu instalațiile de stocare. Pentru a elimina acest dezavantaj **considerăm oportun ca licitațiile pentru achiziția capacităților de echilibrare să fie organizate pentru fiecare tehnologie în parte.**

În Anexa 10 din Documentația de licitație este specificată perioada de depunere a ofertelor 01.11 – 30.11.2025 și termenul limită de depunere a ofertelor 30.11.2025. Astfel, având în vedere complexitatea proiectului aferent unei centrale de echilibrare, considerăm că perioada de depunere a ofertelor și **termenul limită respectiv să fie extinse până la data de 31.01.2026.** Extinderea termenilor în cauză le va permite participanților la licitație să elaboreze propuneri tehnice și oferte economice solide, să obțină informații cât mai exacte de la furnizori, precum și să respecte cerințele din Documentația de licitație fără careva erori formale. Aceasta va aduce o transparență mai sporită, egalitate de șanse și la participarea unui număr cât mai mare de ofertanți, inclusiv a potențialilor investitori internaționali, consolidând astfel legitimitatea și succesul procesului de licitație.

Considerăm că propunerile prezentate vor contribui la îmbunătățirea procesului de licitație, la creșterea transparenței și la consolidarea încrederii investitorilor pentru realizarea unei dezvoltări sustenabile pe termen lung.

Cu deosebit respect,

Mariana RUFA,
Director Executiv
Asociația Businessului European

Ex: eugen.cozmulici@eba.md

Tel: 079188919